

Setembre crític | Actualitzat el 03/10/2022 a les 07:00

El Casal Boira Baixa de Manlleu compra i ja comença a treballar en la reforma de la casa on tindran la nova seu

Aquest dissabte, aprofitant l'efemèride de l'1 d'Octubre, han explicat la bona notícia i han fet una primera visita pública a la casa, a la cantonada de la plaça de la Flama del Canigó i el carrer Enric Delaris | El nou Casal, molt més ampli, tindrà tres espais diferenciats i oberts als col·lectius i moviments populars de Manlleu i Osona

Sòcies del Casal Boira Baixa sota la pancarta que han desplegat a la façana de la nova casa, a la plaça de la Flama del Canigó | Josep Comajoan

El Casal Boira Baixa de Manlleu ha començat a fer realitat un somni en el qual està treballant des de ja fa uns quants anys. Aquest dissabte, data assenyalada, 1 d'Octubre, cinquè aniversari del referèndum d'autodeterminació, el Casal presentava la casa que ha d'acollir el seu nou local i que vol obrir a la ciutat de Manlleu i que esdevingui un espai de referència dels moviments populars de la comarca d'Osona. Aquesta setmana s'ha formalitzat la compra de la casa que fa cantonada amb la plaça de la Flama del Canigó i el capdamunt del carrer Enric Delaris.

La compra de la casa és la culminació de la primera fase de la campanya #AgafemImpuls que el Casal Boira Baixa va començar l'abril del 2021. Va ser aleshores quan van posar-li l'ull a aquesta

casa, que després de passar per diverses mans, va anar a parar a les de la SAREB, l'anomenat 'banc dolent', organisme estatal que gestiona els immobles que la banca es va treure de sobre després de la crisi de 2008. Si bé en un principi havien pensat a enderrocar la casa i fer una obra tota nova, al final, entre que el cost s'enfilava molt i que els estudis tècnics que hi han fet han comprovat que la casa està en bon estat, s'ha optat per rehabilitar-la i, en tot cas, fer només una part d'obra nova en un dels espais de jardí actuals.

Un moment de la primera visita a la casa, aquest dissabte al migdia Foto: Josep Comajuan

Els fons propis de l'entitat, aportacions personals i col·lectives i les quotes de les gairebé 150 persones sòcies del Casal han permès formalitzar l'adquisició col·lectiva de l'edifici. Ara serà un crèdit amb una entitat de finances ètiques la que haurà de permetre emprendre les obres de rehabilitació i construcció dels espais del nou Casal Boira Baixa. Ho faran per fases, sense presses però també sense encantar-se. Durant la primera visita oberta a la ciutadania de Manlleu d'aquest dissabte, se'ls ha preguntat pels terminis. «Quan l'abril de 2021 vam anar a parlar-ne a l'Ajuntament, vam dir que la idea era que l'1 d'octubre hi poséssim la primera pedra; som a 1 d'octubre de 2022 i tot just comencem a entrar-hi, no ens atrevim a donar terminis, però ens hi posem a treballar», ha estat la resposta enter prudent i il·lusionant que s'ha donat.

Dissabte, primera jornada de treball oberta a tothom

A partir d'ara, en la nova fase que s'obre, es requerirà més que mai la implicació de totes aquelles persones i entitats que en algun moment puguin sentir-se interpel·lades pel projecte del nou Casal Boira Baixa. Per això, sense esperar més, dissabte vinent, 8 d'octubre, a partir de les 10 del matí, ja munten una primera jornada de treball al nou edifici. La jornada, que inclou un dinar popular amb opció vegana, és oberta a tothom i es demana que s'hi vagi equipat amb roba vella. «Ens agradaria poder començar a pensar de valent en tot allò que puguem fer amb les nostres mans», han dit aquest dissabte. També demanen que tothom qui tingui eines per deixar-los en

aquests primers dies -serres de mà i tisoires per poder, motoserres, aixades, forques, rampins, pales, carretons, trituradores de branques, etc.- els ho facin saber o els les portin.

Visita a l'interior de la casa, on encara s'hi conserven els murals que hi va pintar l'artista Mercuri Molera, que hi havia viscut Foto: Josep Comajoan

En paral·lel, es continua treballant amb el finançament del projecte, ja que si bé s'ha pogut formalitzar la compra, continuarà fent falta suport econòmic per acabar de fer realitat el nou Casal. D'aquí que un altre dels objectius que continua en peu és l'ampliació de la massa social. Des de 2021, quan van fer l'última crida, ja s'han fet persones sòcies noves, però en continuen fent falta per fer encara més sòlid el projecte, tant en l'àmbit polític com econòmic. Actualment hi ha 148 persones sòcies. Qui se'n vulgui fer ho pot fer omplint la butlleta que trobarà al web del Casal, on també hi ha informació de les diferents possibilitats de ser soci de l'entitat.

Tres espais diferenciats

El nou Casal Boira Baixa tindrà tres espais diferenciats: una zona de reunions i assemblees per augmentar el múscul del moviment popular manlleuenc, una sala polivalent àmplia per a activitats culturals i associatives que requereixin un espai ampli, i un espai pròpiament del Casal Popular molt més modern i acollidor que l'actual. Aquest espai tindrà una barra on se servirà menjars i begudes escollits amb criteris socials i de proximitat. També hi haurà una terrassa en una part de l'actual jardí de la casa, amb una gran porta que pretén donar continuïtat a l'espai públic que ja és actualment la plaça de la Flama del Canigó. La idea és que si bé serà tota una sola instal·lació, cada espai pugui tenir un accés diferenciats.

Un altre moment de la visita a la casa. En part de l'actual jardí s'hi farà l'espai polivalent del nou Casal Foto: Josep Comajoan

A la presentació que han fet a la plaça de la Flama del Canigó, s'ha llegit un manifest, segons el qual, «el projecte va més enllà de les parets que l'alberguen i pretenem augmentar la nostra capacitat transformadora i proporcionar al teixit associatiu i popular manlleuenc un espai útil i versàtil que actuï com a punt de trobada i de generació de sinergies».

La lectura del manifest s'ha tancat amb el desplegament d'una pancarta gegant a la façana de l'edifici que dona a la plaça de la Flama del Canigó informant que allà s'hi està construint el nou Casal Popular Boira Baixa. Un brindis amb cava, la foto del moment històric per al Casal que representa aquest 1 d'octubre i una visita a l'interior de la casa ha completat la jornada. «Avui ens toca celebrar-ho. A partir del cap de setmana vinent, ens posarem a pensar per un nou Casal que cada cop és més a prop de fer-se realitat. Parafrasejant Estellés, tenim la clau que obre tots els panys!», han estat les últimes paraules del manifest que s'ha llegit.

*Celebració després d'un concert d'Inadaptats al Casal, l'any 2004, encara en l'antic local del carrer del Pont
Foto: Casal Boira Baixa*

Un casal popular de referència amb vint anys d'història

El Casal Boira Baixa de Manlleu és un referent claríssim en l'autogestió dels espais populars d'Osona. L'entitat té els orígens el desembre de 2002, ara farà vint anys, quan un grup de jovent manlleuenc començava a abordar una sèrie de lluites que, en aquell moment, no hi havia cap altra entitat o organització que liderés en l'àmbit municipal, des de l'anticapitalisme al feminisme, l'ecologisme o la independència dels Països Catalans. Després d'un parell d'assemblees, es va començar a buscar un local propi per facilitar l'organització. I es va trobar al número 52 del carrer del Pont. S'hi van estar fins al 2006.

L'espai s'havia començat a fer petit i va sorgir una primera idea de buscar-ne un de nou que vertebrés el teixit associatiu cultural manlleuenc, un espai de lluites compartides on teixir complicitats. Aleshores, però, es va considerar que l'entitat no tenia prou múscul per fer el pas que finalment ara sí que podran donar. Malgrat tot, es va continuar buscant un espai més ampli i funcional i després d'uns mesos de reformes i condicionament, el 26 de juliol de 2008 s'inaugurava el nou Casal, al número 16 del carrer Rossell, on encara avui tenen la seu.

Mural en record de Guillem Agulló que el Casal Boira Baixa va pintar al passeig del Ter, l'any 2013 Foto: Casal Boira Baixa

Foto de família després de la inauguració del nou local al carrer Rossell, l'any 2008 Foto: Casal Boira Baixa

Segons expliquen, l'activitat, represa amb força en la nova ubicació, va començar a permetre aglutinar més persones, entorn del projecte i entre 2012 i 2016 van sorgir noves entitats i col·lectius, en gran part amb el germen en el Casal, i amb molta militància compartida. Va des de la CUP Manlleu (2012) o el SEPC Manlleu (2014) al col·lectiu feminista La Xinxà (2014) o Arran Manlleu, nascut el 2016, tot i que des de 2012 ja comptava amb una secció osonenca amb presència a la ciutat. Ja abans, el 2004, el Casal havia participat activament en la formació de la colla de diables Serpents de Manlleu, i des del seu naixement, ha estat un dels puntals de la Festa Jove, la festa major alternativa de Manlleu.

Malgrat tot, la nova realitat, amb col·lectius liderant lluites abans encapçalades des del Casal, ha fet que el Boira Baixa hagi anat reorientant la funció de l'espai i del projecte, esdevenint aquella realitat dibuixada el 2006: un punt vertebrador de l'activitat cultural i associativa manlleuena des de l'Esquerra Independentista, en un espai ampli de trobada de col·lectius i entitats. D'aquí que l'espai se'ls ha fet petit altre cop i que el 2021, després d'anys de parlar-ne, es decidissin per fer un pas endavant, «un salt qualitatiu, ambicions però possible, per construir el Casal dels nostres somnis», diuen.

Reivindicació del Casal pel retorn al poble de la caserna de la Guàrdia Civil, l'any 2009 Foto: Casal Boira Baixa

Dinar de la trobada de casals i ateneus populars dels Països Catalans que va fer-se al Boira Baixa l'any 2017 Foto: Casal Boira Baixa

Expliquen que fa cinc anys, el 2017, amb l'organització de la 7a Trobada de Casals i Ateneus dels Països Catalans, es va intensificar la presa de consciència de les limitacions del local del carrer Rossell. Més si es té en compte que no té ni calefacció ni aigua calenta, amb una cuina molt limitada, i sense poder garantir una accessibilitat real a tot l'espai a persones amb mobilitat reduïda, entre altres dèficits. Descartada la reforma del local, que hauria estat poc més que una rentada de cara, es va optar per donar el salt endavant que els ha de portar al nou Casal de la plaça de la Flama del Canigó.

Un procés a partir del treball en assemblea però també en comissió ha permès anar donant forma al nou Casal, des de les formes de finançament fins al disseny i funcionament dels diferents espais. El gener de 2021 l'assemblea del Casal donava el vistiplau al projecte i començava la cursa per obtenir fons per costejar la compra de la casa, sempre amb la incertesa de moure's en un àmbit, l'immobiliari, i més amb entitats com la SAREB, on d'un dia per l'altre poden canviar moltes coses.

Elaboració d'una pancarta a la plaça Fra Bernadí, l'any 2003 Foto: Casal Boira Baixa

Assemblea del Casal, al local del carrer del Pont, l'any 2005 Foto: Casal Boira Baixa

Pintada del mural del 8-M de 2006 per part del Casal Boira Baixa Foto: Casal Boira Baixa

Performance del Casal amb motiu del 12-0 de 2008 Foto: Casal Boira Baixa

Foto de família amb motiu del 15è aniversari del Casal, l'any 2017 Foto: Casal Boira Baixa